

Gujarat

રેવન્યુ તલાટી

Gujarat Secondary Service Selection Board (GSSSB)

ભાગ - 5

English Grammar

અનુક્રમણિકા

English Grammar		
1.	Parts of Speech - ભાષાના ઘટકો	1
2.	Types of Noun - નામ (સંજ્ઞા)ના પ્રકારો	2
3.	Sentence - વાક્ય	9
4.	Singular - Plural - એકવચન-બહુવચન	12
5.	Articles - ઉપપદ	19
6.	Gender – જાતિ	33
7.	Verb - ક્રિયાપદ	39
8.	Rules for Verb Forms - ક્રિયાપદના નિયમો	51
9.	Auxiliary Verbs - સહાયકારક ક્રિયાપદ	55
10.	Causal Verbs - પ્રેરક ક્રિયાપદો	65
11.	Active - Passive Voice - કર્તારિ - કર્મણિ પ્રયોગ	68
12.	Pronouns – સર્વનામ	78
13.	Preposition - નામયોગી અવ્યય	102
14.	Conjunctions - સંયોજક	131
15.	Question Tags - પ્રતિપશ્ચ / અનુપ્રશ્ન	140
16.	Direct - Indirect Speech - પ્રત્યક્ષ - પરોક્ષ રચના	147
17.	Adjective - વિશેષણ	157
18.	Adverb - ક્રિયાવિશેષણ	163
19.	Degrees of Comparison - તુલનાની કક્ષાઓ	168
20.	Word Formation - શબ્દ રચના	177
21.	Important Spellings - અગત્યની જોડણી	190

Parts of Speech – ભાષાના ઘટકો

There are 10 parts of speech in English language. It can be called Word Family. No part of the sentence is orphan. These parts are known with the following names.

અંગ્રેજી ભાષામાં 10 પ્રકારનાં શબ્દ ઘટકો છે. તેને શબ્દ પરિવાર કહી શકાય. વાક્યનો કોઈપણ ભાગ અનાથ નથી. આ ભાગોને નીચેનાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે.

- 1. Noun (નામ) :-** Noun is a word used for a person, place or thing. વ્યક્તિ, વસ્તુ કે સ્થળના માટે વપરાતો શબ્દ એટલે નામ. **For Example:-** Ahjoliya, Gyan, city, cat, mother, cotton, wisdom, army etc.
- 2. Pronoun (સર્વનામ) :-** Pronoun is a word used instead of (in place of/ in lieu of/ to replace) a noun. નામને બદલે વપરાતો શબ્દ એટલે સર્વનામ. **For Example:-** he, she, their, mine, some, this, either, both, all, some, any, himself etc.
- 3. Verb (ક્રિયાપદ) :-** Verb is a word of action performed by any part of a living being. કર્તા દ્વારા કરાયેલી ક્રિયાને વર્ણવતો શબ્દ એટલે ક્રિયાપદ. **For Example:-** describe, write, read, run, sing, know, look, receive, provide, keep etc.
- 4. Auxiliary (સહાયકારક) :-** Auxiliary is a word that helps a verb. મુખ્ય ક્રિયાપદના સહાયક તરીકે વપરાય તે સહાયકારક ક્રિયાપદ. **For Example:-** can, could, may, might, shall, will, would, should, must, ought to, do, does, did, have, has, had, is, am, are, was, were, having, need, dare, let, used to, going to, be, been, being etc.
- 5. Adjective (વિશેષણ) :-** Adjective is a word that adds something in the meaning of a noun. નામના અર્થમાં વધારો કરતો શબ્દ એટલે વિશેષણ. **For Example:-** poor, intelligent, fast, clever, round, nice, beautiful, this, that etc.
- 6. Adverb (ક્રિયા વિશેષણ) :-** Adverb is a word that adds something in the meaning of a verb / an adjective or an adverb ક્રિયાપદ / વિશેષણ કે ક્રિયાવિશેષણના અર્થમાં વધારો કરતો શબ્દ એટલે ક્રિયાવિશેષણ. **For Example:-** slowly, differently, cleverly, very, fast, really etc.
- 7. Preposition (નામયોગી અવ્યય) :-** Preposition is a word that shows the connection between the two words. બે શબ્દો (નામ / સર્વનામ) વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતો શબ્દ એટલે નામયોગી અવ્યય. **For Example:-** on, in, among, under, into, before, after, while, till, until, above, over etc.
- 8. Conjunction (સંયોજક) :-** Conjunction is a word that joins (connects) words, phrases clause or sentences. શબ્દો, શબ્દસમૂહો કે વાક્યોને જોડતો શબ્દ એટલે સંયોજક. **For Example:-** but, therefore, because, before, unless, and, if, until, after, before etc.
- 9. Article (આર્ટિકલ – ઉપપદ) :-** Article is a word used to denote a single number, a small or large number of any common nouns. એકવચન કે બહુવચનના જાતિવાચક નામને નક્કી કરવા માટે / દર્શાવવા માટે આર્ટિકલ (ઉપપદ) વપરાય છે. **For Example:-** a, an, the
- 10. Interjection (કેવળપ્રયોગી) :-** Interjection is a symbol that shows a sudden feeling such as joy, surprise or shock. આનંદ, આશ્ચર્ય કે દુઃખ જેવી આકસ્મિક લાગણીને દર્શાવતો શબ્દ એટલે કેવળપ્રયોગી. **For Example:-** Oh, Alas, What, How, Hurrah, Hurray, Wow, Bravo etc.

2

CHAPTER

Types of Noun – નામ (સંજ્ઞા)ના પ્રકારો

- કોઈપણ વ્યક્તિ, વસ્તુ, સ્થળ, ગુણ, ક્રિયા, ભાવ, લાગણી, સ્થિતિ, પ્રાણી, પ્રવૃત્તિ કે અવસ્થાને ઓળખવા માટે અપાયેલી નિશાનીઓને નામ (Noun) કહે છે.
- **Kinds of Noun:** નામના પ્રકારો

Countable nouns	Uncountable nouns
(ગણી શકાય તેવાં નામ)	(ગણી ન શકાય તેવાં નામ)
Book	Ghee
Student	Oil
Army	Money (Exception – અપવાદ)
Balloon	Oxygen
Girl	Gold
Office	Mercury
Bird	Wheat

Countable nounના પેટા પ્રકાર

1. Proper Noun : સંજ્ઞાવાચક કે વ્યક્તિવાચક નામ
2. Common Noun : જાતિવાચક નામ
3. Collective Noun : સમૂહવાચક નામ

Uncountable nounના પેટા પ્રકાર

1. Material Noun : દ્રવ્યવાચક કે પદાર્થવાચક નામ
2. Abstract Noun: ભાવવાચક નામ

● ચાલો હવે, પાંચેય પ્રકારનો વિગતે અભ્યાસ કરીએ...

- (1) **Proper Noun** (સંજ્ઞાવાચક કે વ્યક્તિવાચક નામ) : કોઈપણ વ્યક્તિ, વસ્તુ કે સ્થળને તેની જાતિનાં અન્ય નામોથી અલગ પાડવાં માટે જે નામ આપવામાં આવે છે તેને વ્યક્તિવાચક કે સંજ્ઞાવાચક નામ કહેવાય છે. નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દો Proper Noun છે.

• For example :

- (1) **N. D. Modi** is the Prime Minister of **India**.
- (2) **Ahmedabad** is the biggest city of **Gujarat**.
- (3) **Kavya** is a clever girl.
- (4) **Shakespeare** was the greatest dramatist.
- (5) I will go to **America** next year.
- (6) I live in **Gandhinagar**.
- (7) The **Ganga** is the longest river of **India**.
- (8) **Sunday** is a holiday.
- (9) My pet parrot, **Polly**, makes a lot of noise.
- (10) **Amritsar** is famous for golden temple.

- (2) **Common Noun** (જાતિવાચક નામ) : એક જ વર્ગના લોકો, સ્થળો, વસ્તુઓ કે પ્રાણીઓ માટે એકસરખી રીતે લાગુ પાડી શકાય તેવા નામને common noun કહેવાય છે. નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દો Common Noun છે.

• For example:

- (1) Raman is a clever **boy**.
- (2) Ahmedabad is the biggest **city** of Gujarat.
- (3) The peacock is an attractive **bird**.
- (4) The dog is a faithful **animal**.

- (5) Puneet rides his **bicycle** in the **park**. (6) This **society** is one of the best societies in our area.
 (7) The Ganga is the longest **river** of India. (8) I read a **book** daily.
 (9) R. D. Tagore was the greatest **poet** of India. (10) Sunday is a **holiday**.

(3) **Collective Noun** (સમૂહવાચક) : કોઈપણ વ્યક્તિ કે વસ્તુના સમૂહનો ઉલ્લેખ કરવા માટે વપરાતા નામને જૂથવાચક કે સમૂહવાચક નામ કહે છે. નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દો Collective Noun છે.

• **For example :**

crowd, mob, team, flock, army, fleet (કાફલો), jury (પંચ), family, parliament (સંસદ), bunch (ઝૂમખું), committee, herd, group, bundle etc.

- (1) There is a **group** of students standing near a gate. (2) He gave me a **bunch** of grapes.
 (3) A **committee** has decided to take serious actions. (4) A **herd** of cattle is grazing there.
 (5) A **swarm** of mosquitoes is buzzing over his head. (6) I bought a **dozen** of bananas.
 (7) A **crowd** of people gathered at the spot. (8) The **jury** found the prisoner guilty.
 (9) I found a **bundle** of currency notes. (10) Our **team** has won the match.

(4) **Material Noun** (દ્રવ્યવાચક નામ) : જે વસ્તુને ગણી ન શકાય પરંતુ તેનું વજન અને માપ કરી શકાય તેવા પદાર્થ કે દ્રવ્યને દ્રવ્યવાચક નામ કહેવાય છે. નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દો Material Noun છે.

• **For example :**

- (1) How much **petrol** is there in a tank? (2) I do not have enough **money**.
 (3) **Gold** is a precious metal. (4) The cow gives us **milk**.
 (5) **Ghee** is made from **butter**. (6) Add some **sugar** in my **tea**.
 (7) Trees give us **wood**. (8) How much **water** is there in a glass?
 (9) How much **tea** is there in a cup? (10) Canada is a leading country in production of **wheat**.

(5) **Abstract Noun** (ભાવવાચક નામ) : ગુણ, ક્રિયા, ભાવ, લાગણી કે સ્થિતિ દર્શાવતાં નામ એટલે કે જે પ્રત્યક્ષ રીતે જોઈ ન શકાય અને સ્પર્શી ન શકાય પરંતુ માત્ર અનુભવી શકાય તેવા નામને ભાવવાચક નામ કહેવાય છે. નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દો Abstract Noun છે.

ગુણ (**Quality**) : goodness, kindness, whiteness, darkness, hardness, brightness, honesty, wisdom, bravery etc.

ક્રિયા (**Action**) : laughter, theft, movement, judgment, hatred etc.

સ્થિતિ (**State**) : childhood, boyhood, youth, slavery, sleep, sickness, death, poverty, illness etc.

• **For example :**

- (1) **Honesty** comes from the heart. (2) He is known for his **bravery**.
 (3) **Darkness** prevails everywhere. (4) Sahadeva was known for his **wisdom**.
 (5) We all should fight against **poverty**. (6) I know him since his **childhood**.
 (7) She did not go to office due to her **sickness**. (8) Without **health**, there is no **happiness**.
 (9) Always speak **truth**. (10) The elephant has great **strength**.

• **Differentiate the following nouns in proper, common, collective, abstract and material nouns.**

boy, Ahjoliya, Tagore, team, freedom, steel, almond, woman, Keats, block, jute, liberty, wool, teacher, Mahendra Bahubali, N.D. Modi, army, mercury, navy, clay, thought, wood, India, China, Butter, Air force, doctor, rice, committee, beauty, family, merchant, village, Dharma, troop, Delhi, death, life, paper, glass, group, truth, swarm, cattle, coffee, justice, poultry, Trump, Obama, officer, gang, childhood, kindness, milk, ink. inkpot, rabble, muster, mustard, Tirupati, commission, computer, book, money, sugar, petrol, oxygene, joy, gold, king, city, Patan, country, fleet, parliament, edible oil, permission, jury, Asia, mob, continent, hive, Gandhinagar, anger, youth, company, Teena, basket, wheat, millet, bowl, flower, pack, capital, Rajasthan, score, mobile phone

A list of some Collective Nouns is as below.

For People		For Animals and Insects		For Things	
1	A committee of members	1	A catch of fish	1	A group of islands
2	A group of people	2	An army of ants	2	A fleet of ships
3	An army of soldiers	3	A flight of birds	3	A galaxy of stars
4	A crew of sailors	4	A flock of birds	4	A wad of notes
5	A band of musicians	5	A haul of fish	5	A stack of wood
6	A gang of thieves	6	A flock of sheep	6	A string of pearls
7	A group of players	7	A herd of animals	7	An album of photos, stamps, autographs
8	A team of players	8	A hive of bees	8	A library of books
9	A troupe of artist/dancers	9	A litter of cubs	9	A range of mountains
10	A staff of employees	10	A host of sparrows	10	A wreath of flowers
11	A regiment of soldiers	11	A team of horses	11	A pack of cards
12	A tribe of natives	12	A troop of lions	12	A pair of shoes
13	An audience of listeners	13	A zoo of wild animals	13	A bouquet of flowers
14	A panel of experts	14	A pack of wolves	14	A bunch of grapes
15	A gang of laborers	15	A litter of puppies	15	A chest of dowers
16	A flock of tourist	16	A swarm of bees	16	A pack of lies
17	A board of directors	17	A team of ducks	17	A range of mountains
18	A crowd of people	18	A murder of crows	18	A cloud of dust
19	A choir of singers	19	A kennel of dogs	19	A dozen of bananas
20	A troop of soldiers	20	A pack of hounds	20	A bunch of keys
21	An assembly of members	21	A flight of birds	21	A bouquet of flowers
22	A band of musicians	22	A herd of cattle	22	A bundle of sticks

	For People		For Animals and Insects		For Things
23	A class of students	23	A hive of bees	23	A bunch of flowers
24	A bench of magistrates	24	A stock of camel	24	A bunch of keys
25	A bevy of ladies	25	A stud of horses	25	A bundle of sticks
26	A board of directors	26	A flock of birds	26	A code of laws
27	A caravan of travellers	27	A kennel of dogs	27	A collection of stamps
28	A council of advisers	28	A litter of pigs	28	A forest of trees
29	A crew of sailors	29	A swarm of ants	29	A league of nations
30	A family of members	30	A swarm of rats	30	A nursery of plants
31	A parliament of members	31	A gaggle of geese	31	A packet of cigarettes
32	A regiment of soldiers	32	A catch of fish	32	A pencil of rays
33	A mass of ruins	33	A drove of cattle		
34	A parade of soldiers	34	A team of oxen		
35	A panel of experts	35	A stud of ponies		

ઉપરના તમામ ઉદાહરણમાં A પછી લખાયેલ શબ્દો સમૂહવાચક શબ્દ (collective noun) માટે વપરાયેલાં શબ્દો છે.

- વિશેષણ, ક્રિયાપદ અને જાતિવાચક નામ પરથી ભાવવાચક નામ (Abstract Noun) બનાવી શકાય છે જે નીચે મુજબ છે.
 1. વિશેષણ (Adjective) પરથી : kind – kindness, honest – honesty, wise – wisdom, young – youth, poor – poverty, strong – strength, vacant – vacancy, good – goodness, true – truth.
 2. ક્રિયાપદ (verb) પરથી : obey – obedience, grow – growth, hate – hatred, act – action, move – movement, protect – protection, expect – expectation, punish – punishment.
 3. જાતિવાચક (common) નામ પરથી : child – childhood, boy – boyhood, slave – slavery, pilgrim – pilgrimage, owner – ownership, thief – theft, bond – bondage, patriot – patriotism.

Abstract Nouns

Action	એકશન	ક્રિયા	Loneliness	લોનલીનેસ	એકાંત
Administration	એડમિનિસ્ટ્રેશન	વહીવટ	Loyalty	લોયલ્ટી	વફાદારી
Adventure	એડવેન્ચર	સાહસ	Luxury	લક્ષરી	એશોઆરામ
Aroma	એરોમા	સુગંધ	Majority	મેજોરિટી	બહુમતી
Average	એવરેજ	સરેરાશ	Manpower	મેનપાવર	માનવબળ
Awareness	એવરનેશ	જાગૃક્તા	Memory power	મેમરી પાવર	યાદશક્તિ
Beauty	બ્યુટી	સુંદરતા	Minority	માઈનોરિટી	લઘુમતી

Belief	બિલિફ	માન્યતા	Miracle	મિરેકલ	ચમત્કાર
Bitterness	બિટરનેસ	કડવાશ	Moral	મોરલ	બોધ
Bravery	બ્રેવરી	બહાદુરી	Muscle	મસલ	સ્નાયુ
Brutality	બ્રુટાલિટી	જંગલીપણું	Nature	નેચર	પ્રકૃતિ
Calamity	કેલેમિટી	આફત	Noise	નોઈઝ	ઘોંઘાટ
Childhood	ચાઈલ્હુડ	બાળપણ	Old age	ઓલ્ડ એજ	બુઢાપો
Choice	ચોઈસ	પસંદગી	Omen	ઓમેન	શુકન
Clarification	ક્લેરિફિકેશન	ચોખવટ	Ownership	ઓનરશિપ	માલિકી
Clarity	ક્લેરિટી	સ્પષ્ટતા	Pain	પેઈન	દુઃખાવો
Cleanliness	ક્લીનલિનેશ	સ્વચ્છતા	Performance	પર્ફોર્મન્સ	દેખાવ
Cleverness	ક્લેવરનેશ	હોશિયારી	Perseverance	પર્સિવિઅરન્સ	ખંત, પુરુષાર્થ
Climate	ક્લાઈમેટ	આબોહવા	Politeness	પોલાઈટનેશ	નમ્રતા
Climax	ક્લાઈમેક્સ	પરાકાષ્ટા	Politics	પોલિટિક્સ	રાજનીતિ
Comfort	કમ્ફર્ટ	સુખ – સગવડ	Poverty	પોવર્ટી	ગરીબાઈ
Commitment	કમિટમેન્ટ	વાયદો	Prediction	પ્રેડિક્શન	આગાહી
Concentration	કોન્સન્ટ્રેશન	એકાગ્રતા	Pride	પ્રાઈડ	ગર્વ
Consent	કન્સન્ટ	સંમતિ/મંજૂરી	Promotion	પ્રમોશન	બઢતી
Contribution	કન્ટ્રિબ્યૂશન	ફાળો	Refusal	રિફ્યુઝલ	ઈન્કાર
Co – operation	કો – ઓપરેશન	સહકાર	Prosperity	પ્રોસ્પેરિટી	સમૃદ્ધિ
Cost	કોસ્ટ	કિંમત	Protection	પ્રોટેક્શન	રક્ષણ
Courage	કરેજ	હિંમત	Provision	પ્રોવિઝન	જોગવાઈ
Courtesy	કર્ટસી	વિવેક	Punishment	પનિશમેન્ટ	સજા
Cowardice	કાવર્ડિસ	કાયરતા	Recognition	રેકગ્નિશન	ઓળખાણ
Cruelty	ક્રુઅલ્ટી	કઠોરતા	Reduction	રીડક્શન	ઘટાડો
Curiosity	ક્યુરિઓસીટી	આતુરતા	Deduction	ડિડક્શન	બાદ, નિષ્કર્ષ
Custom	કસ્ટમ	રિવાજ	Addition	એડિશન	વધારો
Darkness	ડાર્કનેસ	અંધારું	Revival	રિવાઈવલ	પુનર્જીવન
Death	ડેથ	મૃત્યુ	Relief	રિલિફ	રાહત
Decision	ડિસીઝન	નિર્ણય	Reputation	રેપ્યુટેશન	પ્રતિષ્ઠા
Decoration	ડેકોરેશન	સજાવટ	Production	પ્રોડક્શન	ઉત્પાદન
Delicacy	ડેલિકેસી	નાજૂકતા	Responsibility	રિસ્પોન્સિબિલિટી	જવાબદારી
Demotion	ડિમોશન	અવનતિ	Richness	રિચનેશ	સમૃદ્ધિ
Denial	ડિનાયલ	ઈન્કાર	Rigidity	રિજિડિટી	અક્કડતા
Depreciation	ડેપ્રિસીએશન	ઘસારો	Rudeness	રૂડનેશ	ઉદ્ગતાઈ
Depth	ડેપ્થ	ઊંડાઈ	Sadness	સેડનેશ	ઉદાસીનતા

Development	ડેવલપમેન્ટ	પ્રગતિ, વિકાસ	Sanction	સેન્કશન	મંજૂરી
Dictatorship	ડિક્ટેટરશિપ	સરમુખત્યારશાહી	Satisfaction	સેટિસ્ફેક્શન	સંતોષ
Digestion	ડાયજેશન	પાચન	Security	સિક્યુરિટી	સલામતી
Disappointment	ડિસપોઈન્ટમેન્ટ	નારાજગી	Selfishness	સેલ્ફિસનેશ	સ્વાર્થપણું
Dishonesty	ડિસઓનેસ્ટી	અપ્રામાણિકતા	Separation	સેપરેશન	જુદાઈ
Distance	ડિસ્ટન્સ	અંતર	Seriousness	સિરિયસનેશ	ગંભીરતા
Donation	ડોનેશન	દાન	Society	સોસાયટી	સમાજ
Durability	ડ્યુરેબિલિટી	ટકાઉપણું	Solitude	સોલિટ્યુડ	એકાંત
Dedication	ડેડિકેશન	સમર્પણ	Speciality	સ્પેશિયાલિટી	વિશેષતા
Efficiency	એફિસિઅન્સી	કાર્યક્ષમતા	Speed	સ્પીડ	ઝડપ
Enmity	એનમિટી	દુશ્મની	Spirit	સ્પિરીટ	જુસ્સો
Exemption	એક્ઝેમ્પશન	મુક્તિ	Stamina	સ્ટેમિના	તાકાત
Facility	ફેસિલિટી	સગવડ	Stiffness	સ્ટિફનેશ	અકડતા
Factor	ફેક્ટર	પરિબળ	Advice	એડવાઈસ	સલાહ
Faith	ફેઈથ	શ્રદ્ધા	Strength	સ્ટ્રેન્થ	તાકાત
Fate	ફેટ	નસીબ	Success	સક્સેસ	સફળતા
Fatness	ફેટનેસ	જાડાપણું	suffering	સફરિંગ	દુઃખ, પીડા
Fertility	ફર્ટિલિટી	ફળદ્રુપતા	Summary	સમરી	સારાંશ
Filtration	ફિલ્ટ્રેશન	પાણીને ગાળવાની ક્રિયા	Technique	ટેકનિક	તકનિકી, પ્રવિધિ
Firmness	ફર્મનેશ	દૃઢતા	Unique	યુનિક	અજોડ
Flair	ફ્લેઅર	ઢબ, અભિરુચિ	Tempo	ટેમ્પો	જુસ્સો, વેગ
Fragrance	ફ્રેગ્રન્સ	સુગંધ, મહેક	Theft	થેફ્ટ	ચોરી
Freedom	ફ્રિડમ	સ્વતંત્રતા	Theme	થીમ	વિષય, બાબત
Freshness	ફ્રેશનેશ	તાજગી	Thickness	થિકનેશ	જાડાઈ
Friendship	ફ્રેન્ડશીપ	મિત્રતા	Thirst	થ્રસ્ટ	તરસ
Frigidity	ફ્રિજિડિટી	શિથિલતા	Thrill	થ્રિલ	કમકમાટી/રોમાંચ
Frustration	ફ્રસ્ટ્રેશન	અકળામણ	Timidity	ટિમિડિટી	કાયરતા
Generosity	જેનરોસિટી	ઉદારતા	Tolerance	ટોલરન્સ	સહિષ્ણુતા
Gesture	જેસ્ટર	નખરાં, ચેષ્ટા	Truth	ટ્રૂથ	સત્ય
Gladness	ગ્લેડનેશ	ખુશી	Uniformity	યુનિફોર્મિટી	સમાનતા/એકસૂત્રતા
Arrival	અરાઈવલ	આગમન	Unity	યુનિટી	એકતા
Habit	હેબિટ	ટેવ, આદત	Utility	યુટિલિટી	વપરાશ/ઉપયોગિતા
Happiness	હેપિનેશ	ખુશી	Verdict	વર્ડિક્ટ	ચુકાદો
Harassment	હેરેસમેન્ટ	પરેશાની	Vibration	વાઈબ્રેશન	ધ્રુજારી

Haste	હેસ્ટ	ઉતાવળ	Viewpoint	વ્યુ – પોઈન્ટ	દૃષ્ટિબિંદુ
Hatred	હેટરેડ	નફરત	Violation	વાયોલેશન	ઉલ્લંઘન
Proposal	પ્રપોઝલ	દરખાસ્ત	Warmth	વોર્મ્થ	ગરમી, હૂંફ
Height	હાઈટ	ઊંચાઈ	Weakness	વિક્નેશ	કમજોરી
Honesty	ઓનેસ્ટી	પ્રમાણિકતા	Wealth	વેલ્થ	સંપત્તિ
Honour	ઓનર	બહુમાન	Welfare	વેલ્ફેર	કલ્યાણ
Ideology	આઈડિયોલોજી	વિચારધારા	Width	વિડ્થ	પહોળાઈ
Illustration	ઈલ્યુસ્ટ્રેશન	ઉદાહરણ	Wish	વિશ	ઈચ્છા
Importance	ઈમ્પોર્ટન્સ	મહત્ત્વ	Youth	યુથ	યુવાવસ્થા
Inconvenience	ઈન્કન્વીનિઅન્સ	અગવડત	Breadth	બ્રેડ્થ	પહોળાઈ, પનો
Increment	ઈન્ક્રિમેન્ટ	વધારો	Humidity	હ્યુમિડિટી	ભેજ
Innocence	ઈનોસન્સ	ભોળપણ	Bitterness	બિટરનેશ	કડવાશ
Intensity	ઈન્ટેન્સિટી	તીવ્રતા	Sweetness	સ્વીટનેશ	મીઠાશ
Investigation	ઈન્વેસ્ટિગેશન	તપાસ	Justice	જસ્ટીસ	ન્યાય
Irregularity	ઈરેગ્યુલેરિટી	અનિયમિતતા	Manhood	મેનહુડ	મનુષ્યત્વ
Regularity	રેગ્યુલિરિટી	નિયમિતતા	Safety	સેફ્ટી	સલામતી
Jubilation	જ્યુબિલેશન	આનંદ, હર્ષ	Failure	ફેઈલર	નિષ્ફળતા
kindness	કાઈન્ડનેશ	દયા, કૃપા	Friendship	ફ્રેન્ડશિપ	મિત્રતા, મૈત્રી
Knowledge	નોલેઝ	જ્ઞાન	Pilgrimage	પિલ્ગ્રિમિજ	યાત્રા
Laughter	લાફ્ટર	હાસ્ય	Gluttony	ગ્લટનિ	ખાઉધરાપણું
Laziness	લેઝિનેશ	આળસ	Boyhood	બોયહુડ	બાળપણ
Leisure	લેઝર	નવરાશ	Excellence	એક્સેલન્સ	શ્રેષ્ઠતા
Length	લેન્થ	લંબાઈ	Conversation	કોન્વર્સેશન	વાર્તાલાપ, વાતચીત
Service	સર્વિસ	સેવા	Wisdom	વિઝડમ	શાણપણ
Education	એજ્યુકેશન	શિક્ષણ	Admission	એડમિશન	પ્રવેશ
Elopement	ઈલોપમેન્ટ	પ્રેમી સાથે નાસી જવું	Thought	થોટ	વિચાર

નીચેનાં શબ્દસમૂહોનો અભ્યાસ કરો.

1. Finished work already has he.
2. I watching movie am now.
3. She a book buy next week will.

ઉપર દર્શાવેલ શબ્દસમૂહોનો અભ્યાસ કરતાં કોઈ સ્પષ્ટ અર્થ નીકળતો નથી.

જ્યારે નીચેનાં વાક્યોનો અભ્યાસ કરતાં તે વાક્ય શું કહેવા માંગે છે તે સ્પષ્ટ અર્થ નીકળે છે. તેથી તેને વાક્ય કહેવાય.

1. He has already finished work.
2. I am watching movie now.
3. She will buy a book next week.

A Group of words that makes a complete sense is called a sentence.

એવો એક શબ્દસમૂહ જે વાક્યની પૂરેપૂરી સમજ આપે તેને વાક્ય કહેવાય છે.

● Sentences and phrases (વાક્યો – શબ્દસમૂહો)

વાક્યમાં એક કર્તા (Subject) અને વિધેય (Predicate – ક્રિયાપદ, કર્મ, અન્ય શબ્દો) હોય છે. જે કર્તા વિશેની પૂરેપૂરી સમજ આપે છે.

શબ્દસમૂહ (Phrase)માં બધા શબ્દો થોડીક સમજ આપે છે પણ વાક્ય જેટલી નહિ. શબ્દસમૂહમાં કોઈ ક્રિયાપદ હોય પણ ખરું અને ન પણ હોય. દા.ત., in the class, during the vacation, in the beginning વગેરે

● Subject and Predicate (કર્તા અને વિધેય)

દરેક વાક્ય બે ભાગમાં વહેંચાયેલું હોય છે. કર્તા અને વિધેય

Subject (કર્તા)

Predicate (વિધેય)

1. Jignesh	is a hardworking boy.
2. The rich	are not happy.
3. The lion	does not eat grass.

Subject (કર્તા)

વ્યક્તિ કે વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરે છે. તે ક્રિયાનો કર્તા હોવાથી તેને Subject કહેવાય છે.

જ્યારે **Predicate (વિધેય)** કર્તાની માહિતી આપે છે. દા.ત. વાક્ય (1)માં Jignesh એ Subject છે અને is a hard working boy એ Predicate છે.

● Types of Sentences (વાક્યોના પ્રકારો)

વાક્યો ચાર પ્રકારનાં હોય છે.

- (1) Assertive or Declarative Sentences – વિધાન વાક્યો
- (2) Interrogative Sentences – પ્રશ્નાર્થ વાક્યો

(3) Imperative Sentences – આજ્ઞાર્થ વાક્યો

(4) Exclamatory Sentences – ઉદ્ગાર વાક્યો

નોંધ :- Affermative (હકાર/વિધિ વાક્ય) તથા Negative (નકાર/નિષેધ/નિધિ વાક્ય) એ આ ચારેય વાક્યના પેટા પ્રકારમાં આવે.

● **Assertive or Declarative Sentence – વિધાન વાક્ય**

જે વાક્યમાં જે તે સમય અનુસાર કશાક વિશે કોઈ વિધાન કરવામાં આવ્યું હોય તેવાં વાક્યને Assertive કે Declarative Sentence કહેવાય છે.

આવાં વાક્યોની શરૂઆત કોઈ નામ કે સર્વનામથી અથવા ક્રિયાપદ સિવાયના અન્ય કોઈ શબ્દથી થાય છે અને અંતે પૂર્ણવિરામ હોય છે. આવા વાક્યો હકાર કે નકાર બંને પ્રકારના હોય છે. હકાર વિધાન વાક્યને Affirmative Sentence (વિધિ વાક્ય) અને નકાર વિધાન વાક્યને Negative Sentence (નિષેધ વાક્ય) કહેવાય છે.

1. We enjoyed travelling. (Affirmative)
2. She can not understand English. (Negative)
3. We should not insult our elders. (Negative)
4. They live in 3 BHK flat. (Affirmative)

● **Interrogative Sentences – પ્રશ્નાર્થ વાક્યો.**

જે વાક્યમાં કંઈક માહિતી મેળવવા પ્રશ્ન પૂછવામાં આવે તેવા વાક્યને Interrogative Sentence (પ્રશ્નાર્થ વાક્ય) કહેવામાં આવે છે.

આવાં પ્રશ્નાર્થ વાક્યોની શરૂઆત How કે wh – words (what, which, who, whom, whose, why, where, when, how, howmany, howmuch) કે Auxiliary Verb – સહાયકારી ક્રિયાપદથી થાય છે. વાક્યના અંતે પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન આવે છે.

1. Why was she absent in the meeting ?
2. Where did you go yesterday ?
3. Does he live in this town ?
4. Whom will you help ?

● **Imperative Sentences (આજ્ઞાર્થ વાક્યો)**

જે વાક્ય સામેની વ્યક્તિને કંઈક કરવા કે કંઈક નહિ કરવા વિનંતી, સલાહ, સૂચન આપતું હોય તેવા વાક્યને Imperative sentence (આજ્ઞાર્થ વાક્ય) કહેવાય છે. આવાં વાક્યની શરૂઆતમાં ક્યારેક Please કે Kindly જેવા શબ્દો વપરાય છે.

આવાં વાક્યની શરૂઆત ક્રિયાપદનાં મૂળરૂપ (V1) કે Don't કે Do notથી થાય છે. વાક્યના અંતે પૂર્ણવિરામ હોય છે.

આજ્ઞાર્થ વાક્યોમાં કર્તા આપેલ હોતો નથી. Youને આજ્ઞાર્થ વાક્યનો કર્તા સમજવામાં આવે છે.

1. Don't make a noise.
2. Come here and sit down.
3. Please, help me finish the work.
4. Let them play chess.
5. Let's learn English. (આવા વાક્યમાં you ની સાથે બોલનાર I / weનો સમાવેશ પણ કર્તામાં થયેલો ગણાય.)

● **Exclamatory Sentences (ઉદ્ગાર વાક્યો)**

જે વાક્ય અચાનક અનુભવાયેલી કોઈ લાગણી કે ઈચ્છા વ્યક્ત કરતું હોય તેને Exclamatory Sentence કહેવાય છે.

આવાં વાક્યો સામાન્ય રીતે How કે What થી શરૂ થતાં હોય છે. અમૂક વાક્યો May થી પણ શરૂ થતાં હોય છે. વાક્યને અંતે ઉદ્ગાર ચિહ્ન મૂકાય છે. અમૂક વાક્યોની શરૂઆતમાં Oh – Ah, Wow, Hurrah, Bravo, Hurray, Alas જેવા ઉદ્ગારસૂચક

શબ્દો સાથે ઉદ્ગાર ચિહ્ન આવે છે.

1. How beautiful she looks !
2. What a lazy boy Vijay is !
3. Alas ! His father is no more.
4. May you be happy !
5. Hurrah ! We have won the final match.

- જાતિવાચક નામનો ઉપયોગ એકવચન તેમજ બહુવચન બંનેમાં થઈ શકે છે. જે નીચેનાં ઉદાહરણો પરથી જાણી શકાય છે.
- **Example:-** computer – computers, brush – brushes, book – books, toy – toys, tree – trees, boy – boys, phone – phones, pen – pens, girl – girls, driver – drivers, desk – desks, cow – cows, dog – dogs etc.

- ગણી શકાય તેવાં (Countable) નામો એકવચન તેમજ બહુવચનમાં વાપરી શકાય છે.
- **Example:-** table – tables, man – men, country – countries, tree – trees, car – cars, bus – buses, dancer – dancers, phone – phones, pen – pens etc.

- ગણી ન શકાય તેવાં (Uncountable) નામો એકવચનમાં જ વપરાય છે તેનું બહુવચન થઈ શકતું નથી માટે તે હંમેશા એકવચનમાં જ લખવામાં આવે છે.

Example:- money, knowledge, practice, regularity, information, importance, advice, oil, furniture, water, bread, gold, luggage, honey, copper, millet, ink, milk, wisdom, poverty etc.

યાદ રાખો : સાધારણ રીતે Uncountable noun ને ‘s’ કે ‘es’ પ્રત્યય લાગતો નથી, તેમજ તેમની આગળ a કે an આર્ટિકલ ક્યારેય વપરાતા નથી.

અપવાદ (Exception):- Money ગણી શકાતું હોવા છતાં અપવાદ હોવાથી એકવચનમાં જ વપરાય છે.

- દ્રવ્યવાચક અને ભાવવાચક નામ હંમેશાં એકવચનમાં જ વપરાય છે.
- **Example:-** copper (તાંબું), mercy (દયા), wheat, jute (શણ), milk, coffee, hunger (ભૂખ), intelligence (હોશિયારી), bravery (બહાદુરી), honesty (પ્રામાણિકતા) વગેરેનું ક્યારેય બહુવચન થઈ શકે નહીં.

યાદ રાખો : દ્રવ્યવાચક અને ભાવવાચક નામોને ‘s’ કે ‘es’ પ્રત્યય લાગતો નથી, તેમજ આગળ ‘a’ કે ‘an’ આર્ટિકલ વપરાતો નથી. નીચેના શબ્દો પછી હંમેશાં બહુવચનનું નામ જ આવે છે.

- **Example:-** One of, each of, both of, all, few, many, several, a number of, the number of etc.
- **Example:-** One of the students has got the first prize.
A number of players were present in the meeting.
Each of the girls was given the purse.
Both the brothers were selected.

- નીચેના શબ્દો પછી આવતું નામ એકવચનમાં જ હોય છે.

- **Example:-** Each, every, more than, one, many a, much, little etc.

- **Example:-** Each **student** was given a new bag.

Every **Indian** is a great person.

- Most of the singular nouns are turned into plural by adding 's' and 'es'.

મોટાભાગના એકવચનનાં નામનું બહુવચન 's' અને 'es' પ્રત્યય ઉમેરવાથી થાય છે.

- **Example :-** bench – benches, dish – dishes, watch – watches, chair – chairs, boy – boys, cow – cows, radio – radios, studio – studios, table – tables, pen – pens, desk – desks, catch – catches, class – classes etc.

- પરંતુ જો નામને અંતે s, ss, sh, **ch**, o, z કે x હોય તો તેનું બહુવચન 'es' પ્રત્યક્ષ ઉમેરવાથી થાય છે.

- **Example:-** bench – benches, catch – catches, dish – dishes, watch – watches, wish – wishes, class – classes, bus – buses, lass (છોકરી) – lasses, mango – mangoes, hero – heroes, box – boxes, tax – taxes, kiss – kisses, match – matches, brush – brushes, buffalo – buffaloes, potato – potatoes, cargo – cargoes, echo – echoes, negro – negroes, volcano – volcanoes, quiz – quizzes, topaz (પોખરાજ) – topazes, cloth (કોઈ એક કપડું) – clothes

અપવાદ : index – indices, ox – oxen, syllabus – syllabi, focus – foci, cloth (કાપડનો ટૂકડો) – cloths

ચાદ શબ્દો : જે ગ્રીક નામની પાછળ is હોય, તેનું બહુવચન is ની જગ્યાએ es મૂકવાથી થાય છે.

- **Example :-** axis (ધરી) – axes, analysis (પૃથક્કરણ) – analyses, basis (પાયો) – bases, crisis (કટોકટી) – crises, diagnosis (નિદાન) – diagnoses, hypothesis (કલ્પના) – hypotheses, oasis (રણદ્વિપ) – oases, parenthesis (કોંસ) – parentheses, synopsis (રૂપરેખા) – synopses, synthesis (સંયોજન) – syntheses, antithesis (વિપરિત વિધાન) – antitheses, neurosis (જ્ઞાનતંતુની વિકૃતિ) – neuroses, ellipsis (લોપ) – ellipses

અપવાદ : જો શબ્દને અંતે 'O' હોય અને તેના પહેલા કોઈ સ્વર હોય તો તેવા શબ્દને માત્ર 's' લગાડવાથી બહુવચન થાય છે.

- **Example :-** radio – radios, studio – studios, cuckoo – cuckoos, bamboo – bamboos, tattoo – tattoos, folio (પત્ર) – folios, cameo – cameos, curio – curios (કલાકૃતિ), portfolio – portfolios, ratio – ratios, stereo – stereos, video – videos, radio – radios, scenario – scenerios, shampoo – shampoos

અપવાદ : જો શબ્દને અંતે 'O' હોય અને તેના પહેલા કોઈ વ્યંજન હોય છતાં પણ તેવા શબ્દને માત્ર 's' લગાડવાથી બહુવચન થાય છે.

- **Examples :-** photo – photos, kilo – kilos, canto (અંતરો) – cantos, dynamo – dynamos, embryo (ભૃણ) – embryos, concerto – concertos, commando – commandos, piano – pianos, provisio – provisos, maestro (ઉસ્તાદ) – maestros, quarto (ચોથિયું) – quartos, momento – momentos, solo – solos, ego – egos

અપવાદ : જો શબ્દોને અંતે આવેલ **ch** નો ઉચ્ચાર ક્ર થતો હોય તો તેના માત્ર 's' પ્રત્યય ઉમેરવો.

- **Example :-** monarch (રાજા) – monarchs, stomach (પેટ) – stomachs, eunuch (વ્યંઢળ) – eunuchs, epoch (યુગ) – epochs

- જો શબ્દને અંતે ‘Y’ આપવામાં આવે તો, શબ્દાંતે આવેલ ‘y’ ની પહેલાંનો અક્ષર તપાસવો. જો ‘y’ ની પહેલાં એક વ્યંજન હોય તો y દૂર કરીને ies પ્રત્યય ઉમેરવો.

- **Example:-** city – cities, army – armies, family – families, pony – ponies, secretary – secretaries, army – armies, story – stories, country – countries, lady – ladies, lily – lilies, body – bodies, fly – flies, university – universities, copy – copies, baby – babies, city – cities, dairy – dairies, diary – diaries

પરંતુ જો શબ્દાંતે આવેલ ‘y’ ની પહેલાં સ્વર હોય તો માત્ર ‘s’ પ્રત્યય ઉમેરવો.

- **Example :-** play – plays, toy – toys, valley – valleys, ray – rays, boy – boys, monkey – monkeys, donkey – donkeys, toy – toys, key – keys, chimney – chimneys, day – days, journey – journeys, bay – bays

ચાદ રાખો : Honey તથા Moneyનું બહુવચન થાય નહિ છતાં ક્યાંય પૂછવામાં આવે તો Honey અથવા Money જે પૂછ્યું હોય તે લખવું.

- શબ્દાંતે આવેલ ‘f’ અથવા ‘fe’ નું, ‘ves’ કરવાથી બહુવચન બને છે.

- **Example:-** wife (પત્ની) – wives, leaf (પાંદડું) – leaves, elf (યક્ષ) – elves, calf (વાછરડી) – calves, shelf (માળીયુ) – shelves, life (જિંદગી) – lives, knife (છરી) – knives, thief (ચોર) – thieves, loaf (પાંઉનો ટૂકડો) – loaves, half (અડધિયું) – halves

અપવાદ : નીચેના શબ્દમાં માત્ર ‘s’ પ્રત્યય લાગે છે.

- **Example:-** safe (તિજોરી) – safes, chef (મુખ્ય રસોઈયો) – chefs, brief (સંક્ષિપ્ત) – briefs, chief (મુખી) – chiefs, hoof (ઘોડનું ડાબલું) – hoofs, dwarf (ઠિંંગુજી) – dwarfs, roof (છાપરું) – roofs, strife (ઝગડો) – strifes, cliff (શિલા) – cliffs, serf (દરિયાનું મોજું) – serfs, grief (દુઃખ) – griefs, fife (વાંસળી) – fifes, gulf (અખાત) – gulfs, handkerchief (હાથરૂમાલ) – handkerchiefs, reef (ચટ્ટાન) – reefs, belief (માન્યતા) – beliefs, proof (સબૂત) – proofs, puff (જાહેરાત) – puffs, mischief (તોફાન) – mischiefs, staff (કર્મચારીગણ) – staffs, stuff (કાપડ / વસ્તુ) – stuffs, turf (ઘાંસ) – turfs, wharf (ધક્કો) – wharfs

- નીચેનાં નામો એકવચનનું રૂપ ધરાવે છે, પણ બહુવચનમાં વપરાય છે.

- **Example :-** cattle (ઢોર), police (પોલીસ), people (લોકો), youth (યુવાનો), poultry (મરઘાં), gentry (લોકવર્ગ), cavalry (અશ્વદળ), clergy (ધર્મગુરુનું મંડળ), laity (સંસારી લોકો), crew (જહાજના ખલાસીઓ), vermin (શિકારનાં પ્રાણીઓ)

- નીચેનાં નામો એકવચન અને બહુવચનમાં સમાન જ રહે છે અને પરીક્ષામાં વારંવાર પૂછાય છે, માટે ગોખી નાખો.

- **Example :-** fish (માછલી), deer (હરણ), means (સાધન), cod (માછલી), crops (પાક), yoke (ધૂંસરી), trout (માછલી), salmon (માછલી), dozen (બાર નંગ), score (કોડી/વીસ નંગ), hundred, thousand, village after village, word for word, sheep, swine (ભૂંડ), species (પ્રજાતિ), series (શ્રેણી), Plaice (માછલી), moose (હરણ), aircraft, offspring (સંતાન), issue (સંતાનના અર્થમાં વપરાય તો જ), beauty (સૌંદર્ય), grouse (તેતર જેવું પક્ષી)

- જેના બે ભાગ છે તેવાં સાધનો અને કપડાં બહુવચનમાં આવે છે.
- **Example :-** spectacles (ચશ્મા), glasses (ચશ્મા), balances (ત્રાજવા), scissors (કાતર), pliers (પક્કડ), tongs (ચિપિયો), shears (મોટી કાતર), scales (ત્રાજવા), binoculars (દૂરબીન), pincers (સાણસી), trousers (પાયજામો), pyjamas (પાયજામો), socks (મોજા), shorts (ચડો), pants (પેન્ટ), pantaloons (પાટલૂનની જોડ), knickers (ચોરણો), tights (સૂરવાળ), leggings (સૂરવાળ), flannels (પાટલૂન), breeches (ચોરણો), jeans
- ઘણાં નામોમાં સ્વરમાં ફેરફાર કરવાથી બહુવચનનું નામ બને છે. જેમ કે, 'a'ની બદલે 'e' અથવા 'o'ની બદલે 'e' મૂકવું.
- **Example :-** Foot – feet, Tooth – teeth, Goose – geese (હંસ), Mouse – mice (ઉંદર), Dormouse – dormice (જંગલી ઉંદર), Louse – lice (જૂ), Man – men, Woman – women
સામાન્ય રીતે નામને અંતે આવતા manને બદલે men મૂકવાથી બહુવચન બને છે.
- **Example :-** Washerman – Washermen, Frenchman – Frenchmen, Watchman – Watchmen, Fireman – Firemen
પરંતુ નીચેના શબ્દોમાં આ નિયમ લાગુ પડતો નથી.
Mussulman – Mussulmans, Doberman – Dobermans, Brahman – Brahmans, German – Germans, Roman – Romans
- સંખ્યાઓનું બહુવચન સામાન્ય રીતે 's' લગાવવાથી બને છે.
five – fives, nine – nines, seven – sevens, three – threes, one – ones, hundred – hundreds etc.
- અમુક નામોનું બહુવચન 'en' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.
- **Example :-** brother – brethren (સામાજિક ભાઈઓ), brother – brothers (સગા ભાઈઓ), child – children (બાળકો), ox – oxen (બાળકો)
- અક્ષર (વર્ણ), સંક્ષેપાક્ષરોનું બહુવચન
- **Example :-** M – Ms, M.A. – M.As, M.L.A. – M.L.As, Mr. – Messers, Mrs. – Mesdames, 8 – 8s, P (પેજ – પૃષ્ઠ) – PP (pages), I (line – રેખા) – II (lines – રેખાઓ)
- નીચેનાં નામોને અંતે 's' હોવા છતાં તે નામો એકવચનનાં જ ગણાય છે. જેમ કે,
વિષયોનાં નામ : Civics (નાગરિક શાસ્ત્ર), Physics (ભૌતિકશાસ્ત્ર), Economics (અર્થશાસ્ત્ર), Mathematics (ગણિતશાસ્ત્ર), Phonetics (ઉચ્ચારણ – ધ્વનિશાસ્ત્ર), Aesthetics (સૌંદર્યશાસ્ત્ર)
રોગોનાં નામ : Mumps (ગાલપયોળિયું), Measles (ઓરી), Piles (હરસ), Scabies (ખરજવું, ખસ), Diabetes (મધુપ્રમેહ), Ascites (જલોદર)
ભૌગોલિક નામ : Athens, Naples, United States, Algiers, Wales, Flanders, Brussels

વ્યક્તિઓનાં નામ : Williams, Jones, Smiths, D – Villiers, Jamanadas, Hockins, Dupins, Morls

રમતોનાં નામ : Billiards, Darts, Draughts, Bowls, Ninepins, Checkers, Dominoes

અન્ય નામ : News, wages (દૈનિક મજૂરી – દારી), innings, gallows (વધસ્તંભ)

● નીચેનાં શબ્દો હંમેશાં બહુવચનમાં વપરાય છે.

- **Example :-** amends, arms, annals, arrears, auspices, belongings, archives, clothes, customs, contents, circumstances, earnings, savings, riches, goods, greens, lodgings, looks, manners, particulars, nuptials, pains, remains, premises, stairs, valuables, vegetables, troops, thanks, tidings, surroundings, compliments, congratulations, greetings, regards, credentials, respects.

યાદ રાખો : નીચેનાં નામો એકવચનમાં વપરાય છે.

● જે લેટિન નામોની પાછળ ‘um’ છે. તેનું બહુવચન ‘um’ ની જગ્યાએ ‘a’ મૂકવાથી થાય છે.

- **Example :-** addendum (પુરવણી, પરિશિષ્ટ) – addenda, agendum (કાર્યસૂચિ) – agenda, aquarium (માછલીઘર) – aquaria, aquariums, bacterium (બેક્ટેરિયા) – bacteria, cerebrum (મગજનો મુખ્ય ભાગ) – cerebra, corrigendum (શુદ્ધિપત્રક) – corrigenda, crematorium (સ્મશાન) – crematoria, crematoriums, curriculum (અભ્યાસક્રમ) – curricula, curriculum, datum (વિગત) – data, desideratum (આવશ્યક) – desiderata, dictum (કહેવત) – dicta, emporium (મોટી દુકાન) – emporia, emporiums, equilibrium (સમતોલ) – equilibria, erratum (છાપકામ કે લેખનની ભૂલ) – errata, exordium (નિબંધ કે લખાણનો શરૂઆતનો ભાગ) – exordia, exordiums, gymnasium (વ્યાયામશાળા, અખાડો) – gymnasia, gymnasiums, maximum (મહત્તમ) – maxima, medium (માધ્યમ) – media, mediums, memorandum (યાદી, દસ્તાવેજ, સ્મરણનોંધ) – memoranda, memorandums, millenium (સહસ્રાબ્દી) – millenia, moratorium (કામચલાઉ મનાઈ હુકમ) – moratoria, moratoriums, minimum (લઘુત્તમ) – minima, optimum (ઈષ્ટતમ) – optima, optimums, ovum (અંડકોષ) – ova, quantum (જથ્થો, હિસ્સો) – quanta, referendum (લોકમત) – referenda, referendums, sanatorium (આરોગ્ય ભવન) – sanatoria, sanatoriums, stratum (સ્તર) – strata, symposium (નિબંધ કે લેખસંગ્રહ) – symposia, symposiums, trapezium (ચાર સમાન્તર બાજુઓ વાળી આકૃતિ) – trapezia, trapeziums, tympanum (કર્ણપટલ) – tympana, tympanums, ultimum (અંતિમ મુદત) – ultimata, ultimatums, vaccum (શૂન્યાવકાશ) – vacua, vaccums

યાદ રાખો : નીચેના શબ્દોને માત્ર ‘s’ લાગે છે.

- **Example :-** album – albums, museum – museums, forum – forums, stadium – stadiums, premium – premiums, auditorium – auditoriums, aquarium – aquariums (aquaria), curriculum – curriculum (curricula), harmonium – harmoniums, gymnasium – gymnasiums, asylum – asylums, decorum – decorums, petroleum – petroleums, pendulum – pendulums, euphonium – euphoniums, stratum – stratum (strata), rostrum – rostrum (rostra), podium – podium (podia), millennium – millenniums (millennia)

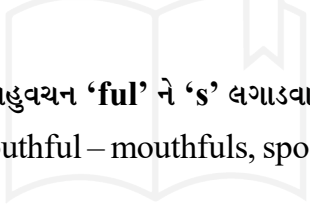
● જે લેટિન શબ્દને અંતે ‘us’ આવતું હોય તેમાં ‘us’ને બદલે ‘i’ મૂકવાથી તેનું બહુવચન થાય.

- **Example :-** alumnus (ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી) – alumni, bacillus (સૂક્ષ્મ જીવાણું) – bacilli, colossus (વિશાળકાય પૂતળું) – colossi, focus (કેન્દ્ર) – foci, focuses, fungus (ફૂગ) – fungi, funguses, locus (ચોક્કસ સ્થળ)

- loci, nucleus (મધ્યવર્તી ભાગ) – nuclei, nucleuses, radius (ત્રિજ્યા) – radii, stimulus (પ્રેરણા, ઉત્તેજક)
- stimuli, syllabus (અભ્યાસક્રમ) – syllabi, syllabuses, terminus (સમાપ્તિ) – termini, terminuses
- જ્યાં બહુવચનમાં બે રૂપો આપેલા છે ત્યાં તે બેમાંથી કોઈ એક રૂપ થઈ શકે છે.
- જે લેટિન શબ્દને અંતે ‘a’ હોય ત્યાં આવતું હોય તેમાં ‘a’ને બદલે ‘ae’ મૂકવાથી તેનું બહુવચન થાય.
- **Example :-** alga (પાણીમાં ઊગતો છોડ) – algae, alumna (ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી) – alumnae, amoeba (અમીબા) – amoebae, antenna (એન્ટેના) – antennae, antennas, axilla (કાખ) – axillae, fauna (પ્રાણી) – faunae – faunas, flora (વનસ્પતિ) – florae, floras, formula (નિયમ) – formulae, formulas, larva (ઈયળ) – larvae, maxilla (જડબું) – maxillae, nebula (નિહારિકા) – nebulae, nebulas, persona (વ્યક્તિત્વનું લક્ષણ) – personae, retina (નેત્રપટ) – retinae, retinas, trachea (શ્વાસનળી) – tracheae, urethra (મૂત્રમાર્ગ) – urethrae, urethras, vagina (યોનિ) – vaginae, vaginas, vertebra (કરોડરજજીનો મણકો) – vertebrae, vertebrae, uvula (તાળવાનો ભાગ) – uvulae
- જ્યાં બહુવચનમાં બે રૂપો આપેલા છે ત્યાં તે બેમાંથી કોઈ એક રૂપ થઈ શકે છે.
- જે લેટિન શબ્દને અંતે ‘ex / ix’ હોય ત્યાં આવતું હોય તેમાં ‘ex / ix’ને બદલે ‘ices’ મૂકવાથી તેનું બહુવચન થાય.
- **Example :-** apex (અણી) – apices, apexes, appendix (આંત્રપુચ્છ) – appendices, appendixes, codex (હસ્તલિખિત ગ્રંથ) – codices, index (નિદર્શક) – indices, matrix (ઘાટ) – matrices, vortex (વમળ) – vortices, vortexes,
- Miscellaneous nouns (અન્ય મિશ્ર નામો) : tempo (વેગ) – tempi, adieu (સલામ) – adieux, bureau (કચેરી) – bureaux, tableau (ચિત્રદર્શ્ય) – tableaux, plateau (ઉચ્ચ પ્રદેશ) – plateaux, beau (પ્રેમી) – beaux
- જે ગ્રીક શબ્દને અંતે ‘on’ આવતું હોય તેમાં ‘on’ ને બદલે ‘a’ કરવાથી જે તે શબ્દનું બહુવચન બને.
- **Example :-** criterion (ધારાધોરણ) – criteria, phenomenon (ઈન્દ્રિયગમ્ય બનાવ) – phenomena
- જો સંયુક્ત નામમાં અંતિમ પદ નામ હોય તો તેને ‘s’ લગાડવાથી બહુવચન થાય છે.
- **Example :-** boy – friend – boy – friends, girl – friend – girl – friends, fountain – pen – fountain – pens.
- જો સંયુક્ત નામમાં નામની પહેલાં વિશેષણ હોય તો તેમને ‘s’ લગાડવાથી બહુવચન થાય છે.
- **Example:-** maid–servant: maid–servants, fellow – traveller: fellow – travellers.
- જ્યારે સંયુક્ત નામોનું પ્રથમ man કે woman હોય અને બીજું પણ Common Noun હોય ત્યારે બંને પદોનું બહુવચન થાય છે.
- **Example:-** woman – doctor : women – doctors, man – servant : men – servants
- પરંતુ જ્યારે સંયુક્ત નામનો પ્રથમ શબ્દ નામ હોય અને બીજો શબ્દ ક્રિયાપદ પરથી બનેલું કર્તુવાચક નામ હોય તો બીજા શબ્દને ‘s’ લગાડવાથી બહુવચન બને છે.
- **Example :-** woman – hater – woman – haters, art – lover – art – lovers, stone – carver –

stone – carvers, man eater – man eaters, man lover – man lovers

- નીચેના શબ્દોનું બહુવચન યાદ રાખવું જ પડે. ગોખી નાખો.
- **Example :-** Man – of – war – Men – of – war, Mother – in – law – Mothers – in – law, Commander – in – chief – Commanders – in – chief, Grant – in – aid – Grants – in – aid, Son in law – Sons in law, Passer by – Passers by, Step mother – Step mothers, Looker on – Lookers on, Hanger on – Hangers on, Maid servant – Maid servants, Pick pocket – Pick pockets, Kins man – Kins men, French man – French men, Noble man – Noble men, English man – English men, Dutch man – Dutch men, Statesman – Statesmen, Corpus – Corpora, Forget – me – not – Forget – me – nots, Go – between – Go – betweens, Pick – me – up – Pick – me – ups, Touch – me – not plant – Touch – me – not plants, Drawback – Drawbacks, Look – out – Look – outs, Good – for – nothing – Good – for – nothings
- જ્યારે સંયુક્ત નામમાં પ્રથમ શબ્દ ક્રિયાપદ હોય તો છેલ્લા શબ્દને ‘s’ લગાડવાથી બહુવચન થાય છે.
- **Example :-** run away – run aways, spend thrift – spend thrifts, grown – up – grown – ups, take – off – take – offs, break – down – break – downs.
- જે સંયુક્ત નામને અંતે **ful** હોય તેવા નામોનું બહુવચન ‘ful’ ને ‘s’ લગાડવાથી થાય છે.
- **Example:-** handful – handfuls, mouthful – mouthfuls, spoonful – spoonfuls, cupful – cupfuls, glassful – glassfuls

ToppersNotes
Unleash the topper in you